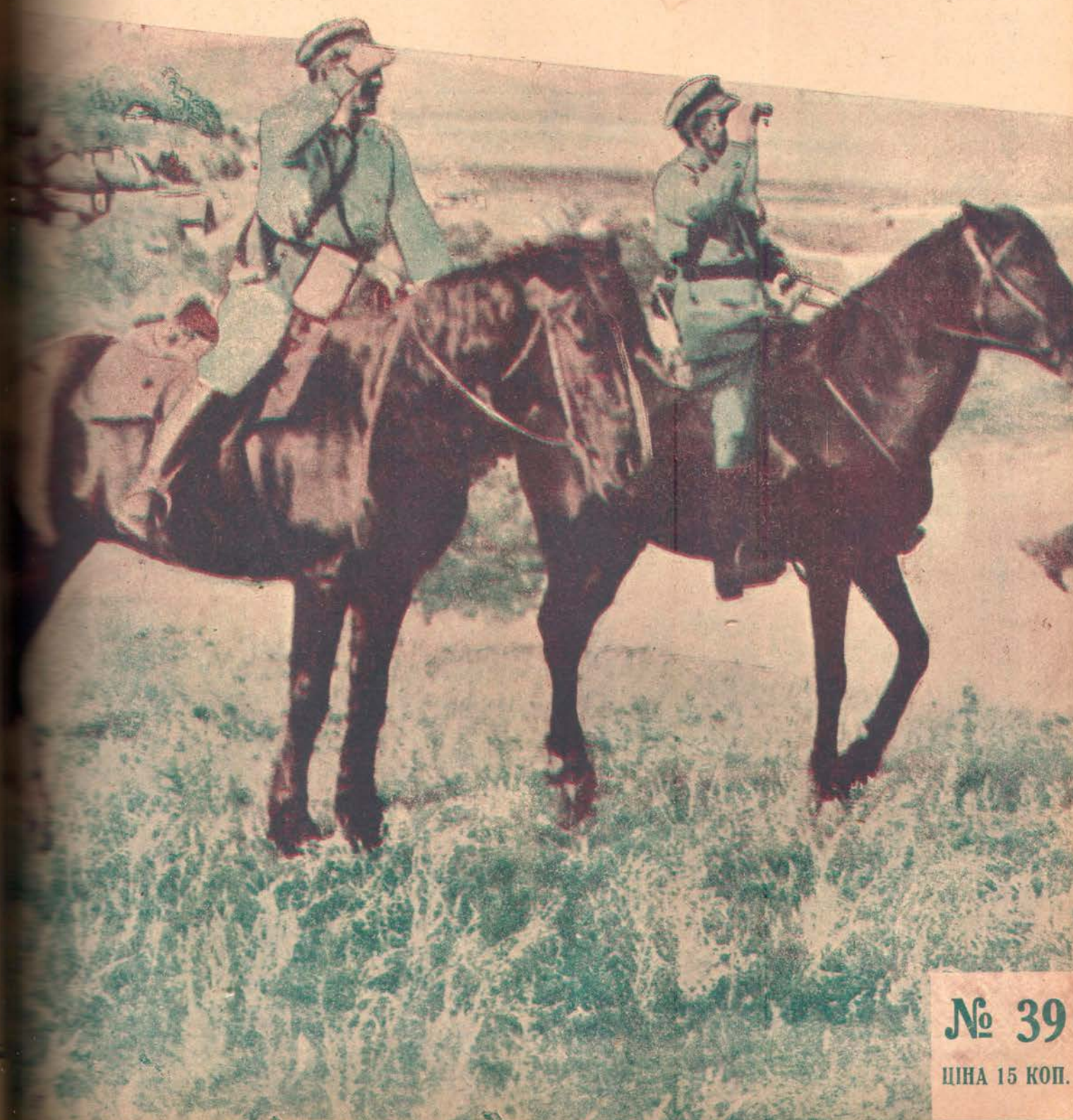

ВСЕСВІТ 1934

К. 6176.

ЦЕНТРАЛЬНА
КОННО-УЧБОВА
БІОТЕКА

№ 39
ЦІНА 15 КОП.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ НА 1928

ВЕЛИКУ ЦЕНТРАЛЬНУ, ДОБРЕ
ПОІНФОРМОВАНУ ГАЗЕТУ

„ВІСТІ ВУЦВК“

З БЕЗПЛАТНИМ ЛІТЕРАТУРНО-
НАУКОВИМ ДОДАТКОМ

„КУЛЬТУРА І ПОБУТ“

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ: для установ
на 1 рік 18 кб.
на 1 міс.—1 крб. 50 к., для окремих осіб
на 1 рік—12 крб., на 1 місяць—1 крб.

ПЕРЕДПЛАТА ПРИЙМАЄТЬСЯ: в Головній конторі:
Харків, вул. К. Либихта, № 11. В округах по всіх
представництвах „Вісти“, по всіх пошт.-телегр. конт.
України, всіма листоношами та в кожному кіоску
: : : : : на залізниці. : : : : :

Н
А

Р
І
К

№ 39

2 вересня
року

ВСЕСВІТ

ХАРКІВ,
вулиця Карла
Лібкнехта № 11

Фундатор В. БЛАКИТНИЙ

Землетрус у Криму. Вгорі — зруйнований землетрусом будинок у Ялті. Нижче — санаторій в садку

Центр Третья
= НАУКА И КУЛЬТУРА =
= БЕЛОРУСЬ =

Гумористичне оповідання
Автоші Ко

НЕКРОЛОГ

З нотаток колишнього
білого емігранта

РОКУ 192...го, липня місяця, не пам'ятаю, якого саме дня, блукав я багатолюдними вулицями Відня, колишньої столиці Йосипа. Зневірившись в остаточній перемозі на противільшовицьких фронтах, я доношував на віденському бруку останні свої черевики. Настрій мені був препаскудний. Та й звідки взятися бадьорому настроєві, коли перед тобою цілковита безперспективність, коли ти напевне знаєш, що не бути тобі вже ніколи ні комендантом, скажемо, Шполи, ні отаманом Скварщини, ні президентом Кобеляцької республіки. Іду похнюпивши донизу носа, нічогісенько перед собою не бачу. І раптом—стук! лобом об лоб з якоюсь, на вигляд досить європейською, людиною. Так сильно стукнулися, що мені від цього аж у в очах потемніло.

— Пробачте!—гукнув я увічливо і обома руками схопився за гулю, що набігала мені на лобі.

— Пробачте!—не менш увічливо гукнула досить європейська людина і теж схопилася собі за лоба.

Стоїмо посеред пішоходу, тримаємось за червоні лоби і зиркаємо один на одного повними сліз очима. Придивляюсь—знайоме мені обличчя: широкий лоб, насмішкваті очі, люльковатий ніс, невеличкий шрам на правій щоці...

— Пончику!—зірвалось мені з уст.

— Рябчику!—гукнула до мене досить європейська людина.

Я не помилювався: тільки кобеляччани могли на вулиці європейського міста садонуть один одного в лоб, так що й іскри їм із очей посипались. Передо мною стояв мій земляк з Кобеляччини, білий емігрант Денис Трохимович Пончик. Ми кинулися один одному в обійми. Обнялися міцно, по-приятельському, і заходилися цілуватися.

— Пончику!..

— Рябчику!..

Цілуємось, аж виляски від нас ідуть. А націлувавшись удосталь, я озирнув Пончикову постать і дався не малому диву. Абсолютно нічого не лишилось у нього кобеляцького, окрім люльковатого носа, що якимось автономно стирчав на його досить європейському обличчі. А решта,—новісінський смокінг, атласний циліндр, білий комір аж до самісінських ушей, золоті застіжки, чепурно виголене обличчя,—все це було від Європи.

— Та невже це ти, любий мій Пончику?—чи не двадцятье запитував я Пончика.

— Я, любий мій Рябчику!..—І знову давай цілуватися, та й не дивно: три роки не бачились.

— Де-ж ти ввесь час пропадав?

— Був у Парижі, в Берліні, в Празі, а тепер, як бачиш, у Відні..

— Ну, коли-ж ми, Пончику, потрапимо до рідних Кобеляк?

— Ех...—Пончик швидко заблимав очима, далі дістав з кешені шовкову хустку, змахнув з очей сльозу і сказав, звертаючись до мене:

— Зайдімо до кав'ярні „Наддніпрянський голуб“ про все поговоримо...

Він узяв мене під-руку, і ми попрямували до прлянського голуба“.

* * *

Коли ми з Пончиком добре повпивалися, я звернувся до нього з таким запитанням:

— В ім'я наших рідних Кобеляк, дай мені, любий, відповідь на таке моє питання; звідки ти дістаєш прожиток?.. Адаже-ж ти мавш вигляд американського... Чи ти перебувавш на утриманні уряду УНР, чи на якійсь семидесятилітньої пані, яку ошасливають своїм ням в останні дні її земної юдоли?..

Пончик крутнув головою.

— Ні те, любий Рябчику, ні друге... Я маю досить грошей, ноги і, не перебільшуючи, розумну голову, що дозволяє мені в боротьбі за європеїзацію...

Сказавши це, Пончик узявся за чарку. Мене-ж Пончикова відповідь нітрохи не задовольнила. Я наступав далі.

— Твоя відповідь, любий Пончику, нічого мені не дає. Дай мені конкретну відповідь на моє запитання: заводиш ти смокінг, циліндр, золоті застіжки,—тоді, як я, твій земляк, пухну з голоду?..

Пончик посміхнувся на мої слова, далі присунув до мене близько і запитав:

— А ти хочеш носити смокінга?.. Якщо хочеш, то я тобі його носитимеш... Тільки треба, щоб і пішов моїм шляхом.

Я не стримався, і, вдаривши кулаком по столі, сказав:

— Я в політичні авантури згубив віру!..

Пончик заспокоїв мене:

— Жодних політичних авантур... Ти гадаєш, що ти можеш в якісь політичні авантури?..

— А що-ж ти тоді робиш?.. З чого ти живеш?..

Пончик понизив голос і, схилившись мені на вухо, сказав:

— Я пишу некрологи..

— Некрологи?.. Які, Пончику, некрологи?..

— Ну, які... звичайні некрологи... Некрологи в газеті про смерті видатних людей... Майже щодня я вміщую в своїй пресі по некрологу і це дає мені досить значних грошів..

Я що далі, то все більше драгувався з Пончиком. Мені здавалося, що мій кобеляцький земляк і приятель на-просто глузує з мене, водить мене за носа. Я говорив йому:

— Ні чорта я не розумію.. Які в чорта некрологи, коли вони потрібні?..

Пончик озирнувся на мене, кинув коло і голосно повторив моїх слів. А далі він сказав:

— Ех, Рябчику... Бачу, чому ти не їдеш в Європу... Та ти знаєш, що сьогоднішня преса всю Європу собою міць б'є некрологами. Це буде в газеті про звірства в Україні, то більше газет, чим шансів на фізичне тримку з боку європейської буржуазії. Рідні газети, Раджу й тобі, землякові й взятися за перо. Враз придбавши смокінга, і завтра щодня об'їжджай кав'ярні „Наддніпрянський голуб“!

Я сказав:

— Звідки ти, Пончику, знаєш, що я не їдеш в Європу?..

Всесоюзне спортове змагання Червоної кінноти. Т. т. Буденний та Єнукидзе оглядають фронт

розстріля-
немає
з Над-
Украї-

не треба
знати...
що ні-
не знає,
там тепер
А для нас
добре. Бері в
Рябчику,
у найбільшому
готелі і
писати некро-
приводу роз-
більшовика-
діячів...
першого-ліп-
фак-
однаково
Так,
...

гукнув на
лативіюму
вас гроші.
ка-
Пон-
мені руку
рукою
сказав:

Рябчику... Я поспішаю писати чергового некро-

Всесоюзне спортове змагання червоної кінноти. Тачанка

його гідку шкуру продам на європейському ринку. Хай пам'ятає Рябчика з Кобеляк!

* * *

сказати, що я байдуже поставився до Пончи-
Ні, я її довго й уперто обмірковував. Цілими
вулицями Відня, а думками своїми линув на
Україну. Спочатку до рідних своїх Кобеляк
Почав усю свою рідню пригадувати. Хто там такий
з приводу чьєї смерти можна-б було написати хоч
некролога? За чью шкуру емігрантська преса
мені більше марок?—І, врешті, прийшов до того ви-
місто Кобеляки—це плювок на земній кулі, а кобе-
—мої родичі й неродичі,—тулька, що за її шкуру
в „Надднірянському голубі“ й одного разу. Ске-
думки до Києва. Адже-ж там закопано всі казани
українською кашою. Довгенько шарив по Києву
думками, і нарешті натрапив на особу поета
самого поета Пінчука, що за один 1919 рік три-
раз міняв свою політичну орієнтацію. До речі, цей
—мій найзаклятіший ворог. Я його з надзвичайним
розстріляю на сторінках емігрантської преси, а

Одного серпневого дня я увійшов до редакції емігрантської газети „Рідна Дуля“ і сказав до редактора:

— Пане редакторе! Я маю певні відомості, що на Наддніпрянській Україні загинув від руки більшовиків відомий український поет Пінчук.

Редактор підвівся, схилив до низу своєю високопатріотичну голову і, ковтаючи слова, промовив сумно:

— Ще одна жертва червоних окупантів... Я повторив за ним, і теж сумно:

— Так, пане редакторе: ще одна жертва... Редактор сів і показ мені рукою на стілець. На його тарасобульбівських усах повисли дві сльози. Він говорив далі:

— Не можу втриматися, пане-добродію,—плачу... Винищують цвіт української нації—поетів... О, яке варварство! Яке варварство!

Редактор захленувся,—почав кашляти, а я, скористувавшись з такого випадку, забрав собі слово.

— І уявіть ви собі, пане редакторе, що поет Пінчук—це мій найближчий приятель...

Редактор раптом випростався і просто через стіл схопив мене за обидві руки. Далі він заговорив до мене поспішаючи, ніби-б боявся, щоб хтось нас не підслухав:

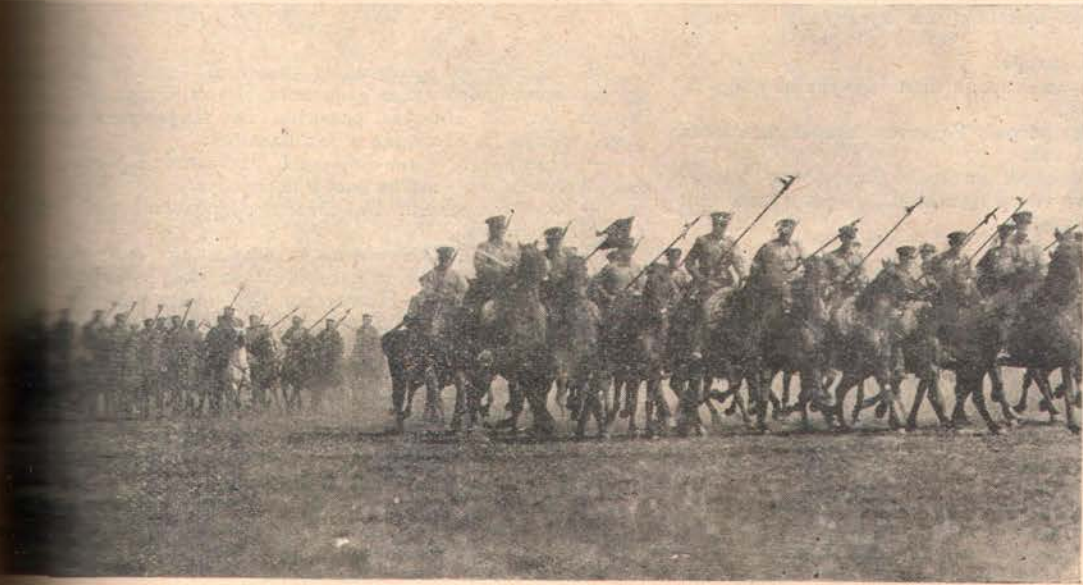
— Ваш приятель? Пане-добродію... Прошу вас написати для „Рідної Дулі“ некролога з приводу смерти поета Пінчука...

Редакторові руки тягнули мене до себе, що мені аж душно стало. Я поспішливо відповів:

— Пане редакторе... Не тільки некролога. Я знаю всі подробиці його смерги...

— Справді... пане-добродію?..

— Так—так, чисто все знаю... А крім

Всесоюзне спортове змагання червоної кінноти. Парад учасників

ЗЕМЛЕТРУС У БАЛАКЛАВІ

Від землетрусу, що недавно був у Криму, найбільше пошкодження потерпіла Балаклава. На наших малюнках — наслідки землетрусу. Вгорі ліворуч — дача Лівшина. Другий поверх зовсім зруйновано, перший — дуже пошкоджено. Власника дачі вбито, його жінку важко поранено; поранено також курортників, що мешкали на дачі. Праворуч — студенти 1-го Московського університету в парку. Нижче — будинок Мелітопольської страхакси, напівзруйнований землетрусом. В будинкові поранило кількох мешканців

того, разом з некрологом, я можу подати бодай коротку оцінку поетичної творчості поета Пінчука.

Редактор не втримався. Він виліз із-за столу, схопив мене своїми пухкими ручищами за плечі і почав благати:

— Пане-добродію... Я вас дуже й дуже прошу: напишіть некролога... Та глядіть, іншим газетам ні рядка про це... Чуєте?.. Некролог з приводу смерті поета Пінчука повинен бути вміщений лише в „Рідній Дулі“... Розумієте?..

— Розумію, пане редакторе...

— Ще попрошу вас, пане-добродію... Коли писатимете про розстріл поета Пінчука, не бійтеся згустити фабрику... Що жадливішою вийде у вас смерть, то більше одержите гонорару..

Я пригадав Пончикові слова і сказав до редактора:

— Будьте, пане редакторе, певні: я розстрілюватиму його протягом кількох годин...

— От-от!... — зрадів редактор. Обов'язково, протягом кількох годин... Бо, скажу вам по-правді, в звичайні розстріли акції підупали... Треба розстрілювати художньо, зі смаком... Щоб розстріл робив певне враження на культурну Європу. Розумієте?..

Я ще раз запевнив редактора:

— Будьте певні, пане редакторе: я біля Пінчука попрацюю, як біля близького приятеля...

Я встав і попрямував до дверей. Редактор випроважав мене аж на вулицю та все наказував:

— Так ви-ж, пане-добродію, як слід біля нього попрацюйте... Він мертвий, — йому тепер однаково... А ми з вами цим самим рятуємо майб, тне України...

Я сів до столу, поплював в обидві долоні, перехрестився, і взявся писати некролога. В моїй уяві, немов живий, повстав поет Пінчук, з його гривастим чубом, з широкими плечима, з золотим пенселем на високому перенісі. Він пильно дивився на мене і ніби-б хотів запитати: „Що то ти робиш, кобеляцьке ти теля? Неваче євангельський Юда, ти за кілька австрійських марок збравшись продати на буржуазному ринку мою поетичну шкуру“...

Але я не потурав на вибрики мого, досить таки напруженого мозку, і продовжував писати некролога... Спочатку я заарештував поета Пінчука. Далі розгромив його помешкання і дощенту поपालив оригінали його творів. По цьому закинув Пінчука до вохкого льоху, де повно жабів, галюк і іншої чортівні, і протягом тижня не давав йому ні їсти, ні пити... Далі протя-

гом двох тижнів допитував його. Допитуючи, катував європейськими і не європейськими способами, навіть на свій стілець садовив. Розстрілював Пінчука протягом дня від сходу до заходу сонця. Загалом у Пінчука, за лоном, було випущено дев'яносто чотири кулі, що потрапило на шатковану капусту. Закінчивши писати некролог, перейшов до оцінки Пінчукової творчості. Тут мені довелося працювати чимало. Всю свою злість, що мав я Пінчука, я вилив в одій своїй оцінці. Тут, м'ж іншим, використав формулі: „de mortuis aut bene, aut nihil“, але час уже настав нувати Картаген і проголосити нову істину, що в Пінчука формулі: „катюзі — по заслугі“. Останнє аж ні трохи не кваліфікує самої особи небіжчика, що над його мученицькою лою ми схиляємо свої голови. Що-ж торкається творчості небіжчика, то ми, на підставі поданої нами вище аналізу творів категорично заявляємо, що Пінчук був плагиатником, плагіатниками, профан над профанами і взагалі „патетично бездара“.

Я сидів у редакторовому кабінеті і читав рукопис, що-йно написаного мною некролога. В тих місцях, де я особливо сердно катував Пінчука, редактор не витримував, вставав, кидав руки, тиснув їх, і говорив з захопленням:

— Прекрасно, пане-добродію!.. Чудесно!.. Ефективно!.. вас читати далі... — Потім знову перебивав:

— Оце некролог!.. За такого некролога я вам гонорар заплачу...

Я читав далі. Редактор не спускав з мене своїх очей, боячись прослухати якесь слово. Коли-ж я від розстрілу перейшов до оцінки Пінчукової творчості, редактор вставав, кидав руки йому затремтіли, лице побуріло, на його чолі піли краплі поту, кінець-кінцем він зупинив мене.

— Пробачте, пане-добродію... Чи це продовження некрологу, чи окремих павчків на небіжчика поета?

Я відповів лагідно:

— Ні, пане редакторе, це продовження некрологу.

Редактор подався до мене усю своєю постаттю і почав банити кулаками по столі, засичав:

— Та як же ви смієте?.. Як ви смієте?.. Людина, що віддала за національну ідею, людина кров пролила за Христа на Голгофі, — катували, а ви отак безсоромно брутально про неї говорите?.. Як ви смієте?..

Очі редакторові налилися сльозами, щелепи йому важко дихали.

редакторе! Я рішуче виступаю проти прапрадідів-Що Пінчук—національний мученик, я схилию голову, а що він, як поет,—бездара, про це я теж Доволі, пане редакторе, самозакоханості! Доволі націоналістичного кокаїнізму!..

Лице аж почорніло зі злости. Він, давлячись мене:

— Пане добродію, чистокровний українець?.. Чи

редакторіві слова сильно вразили. Йому потрібен аналіз?.. К чорту! Я підвівся і сказав:

— Інтерпретація моїх думок вам не до вподоби, я вийду з вашого кабінету...

— Чекати на редакторіву відповідь, я заходився скручувати рукопис в рурку.

— Чекайте, пане-добродію. Куди ви?

— До іншої редакції!..

— Пане-добродію!..

— Не виліз, а викотився з-за столу, схопив мене за плечі і зриваючи від мене своїх очей, почав благати:

— Добродію, сядьте... Не можна ж так. Треба мати самокоханості... Не робіть ви цього... Зачекайте...

— А мені чекати?... Адаже-ж написаний мною некролог вас не підходить...

— Що ви, пане-добродію?... Некролога такого ще ніколи не було в „Рідна Дуля“... Але оте гостре місце про Пінчукову

— Пане-добродію, все-ж таки згладьте...

— Редакторе! Я так добре знав Пінчука, я так добре знав мене, ми були з ним такі близькі приятелі, що я не можу слова не можу змінити... Або беріть некролога, як я

— Або я піду до іншої редакції!..

— Зашкелював за кашкета і зробив крок до порога. Редактор знову мене за ліву руку і вже кризь сльози говорив:

— Добродію... Не робіть ви цього. Чуєте?... Я ще ніколи не бачив з редакції талановитих співробітників... Ви талант... Ваш некролог—це шедевр... Погодьтеся ви ось що:

— Ваш некролог...

— Замовчав:

— Що ж?..

— Редакція зробить примітку від себе, що в оцінці Пінчука частіше вона не цілком годиться з автором...

— Замовчав:

— Удиної літери, пане-редакторе... Я-ж вам говорю, що редакторіву інтерпретацію прапрадідівській Картаген...

— Редактор зміряв мене з ніг до голови своїм сердитим поглядом і сказав:

— Я вам, пане-добродію, заздрю. Ви володієте класичною українською мовою. Коли-б уся українська нація була такою твердою в своїх переконаннях, як ви, ми давно-б уже стояли однією ногою на Кавказькому хребті... Давайте сюди ваш некролог...

— Редакторіві некролога.

— Редактор сів до столу і тут—же, при мені, написав на моєму листку до друку“.

— Що-ж, нехай буде по вашому,—сказав редактор— хоч я не цілком спокійне...

— Сказав на це редакторіві:

— Пане редакторе! Нехай ваше редакторське серце заспокоїться. Адаже-ж це пише не хто-небудь, а найближчий небіжчик Пінчука!..

—

Одного дня, зараз же вранці, вся емігрантська колонія заговорили про „ще один ганебний учинок червоних окупантів“.

— „Рідна Дуля“ читали нарозахват. При зустрічі, емігранти показували один одному газету, тикали пальцями в некролога, рились поглядом і голосно плювалися. Де-ж таки видано

— Відомого українського поета, національного, можна сказати героя, мученика—і отак опльовано. Такий ганебний учинок

— Замовчав лише серед української нації що протягом останніх років сама себе винищує..

— Мені зовсім не цікаво було знати, як прийме емігрантська колонія написаного мною некролога. Я мерщій поспішав до редакції газети „Рідна Дуля“. Нехай пан редактор дає мені поглядом

— Гонорара.

— Редактор я застав у себе в кабінеті. Він сидів біля столу і читав свіжий номер „Рідної Дулі“. Мене редактор зустрів дуже привітливо.

— Це третій раз перечитую вашого некролога,—казав редактор,—і кожного разу нахожу щось нового у вашому

стилі... Ви, пане-добродію, непогано володієте пером публіциста Де пак, навіть пером художника.. У вас є такі художні зврати вирази, епітети, що не кожний навіть з відомих поетів на такі здібний!..

— А що я йому відповідав?.. Звичайно, в таких випадках нічого не відповідають: у таких випадках ніяковіють, червоніють і щось намагаються сказати. Так саме проводився і я. А наприкінці сказав:

— Пане-редакторе... Можете розраховувати на мене й надалі. У мене добрий звязок з Наддніпрянською Україною...

— Редактор зрадів.

— Пане добродію!.. Чудесно!.. Я можу навіть до редакційного штату зарахувати вас. Ми з вами поставимо „Рідну Дулю“ на таку височінь, що про неї знатимуть не тільки головний отаман Петлюра та маршал Пилсудський, а й сам диктатор Італії Муссоліні!.. Згодні ви пане-добродію, працювати у мене постійно?..

— Я спомянув добрим словом свого кобеляцького земляка, Дениса Трохимовича Пончика, і дав редакторіві свою згоду... Ми з ним зараз же заходилися обговорювати план нашої дальнішої роботи. Я повинен був дати що-тижня по три некрологи з приводу розстріляних більшовиками українських діячів: професорів, учених, літераторів, то-що.

— Редактор говорив:

— В залежності від персон, що її буде розстріляно, у вас мінятиметься і ставка гонорару. Памятайте, що некрологами нам треба довести всьому світові, що більшовики—звірі, варвари, що вони несуть з собою кінець загально-людської культури. Чи не так, пане-добродію?..

— Так, пане-редакторе!..

— Ми з редактором обнялися і міцно поцілувалися. Далі редактор узявся за перо і сказав, звертаючись до мене:

— Зараз я вам, пане-добродію, випишу подвійного гонорара... Редактор писав розпорядження до контори, щоб виплатила мені гонорара, а я, схилившись на стіл, думками линув до

— Кав'ярні „Наддніпрянський голуб“. Зараз же подамся туди і так вип'ю та закусю, як не випивав і не закусував протягом кількох років. Далі заживу по Пончиковому: куплю смокінга, циліндра, рукавички.. Коли вже Европа, так Европа!.. Агов, мої кобеляцькі родичі! Далеко вам до вашого родича Рябчика, що не сьогодні-завтра европеїзується на всі сто відсотків!..

— В цей час відчинились двері до кабінету і хтось запитав сердитим голосом:

— Можна бачити пана-редактора?

— Прошу,—вклонився редактор і показав на стілець. Мені зовсім не бажалося одриватися від своїх золотих мрій. Не підводячи голови, я одсунувся вбік і мріяв далі про своє майбутнє.

— Що це за трюк?—різко запитала людина, що ввійшла до кабінету.

— На цей раз голос цієї людини здався мені знайомим. Десь ніби-б доводилось мені його чути. Я випростав спину, повернув голову в бік людини—і мало не впав з крісла. Посеред кабінету, з сьогоднішнім номером „Рідної Дулі“ в руках, стояв поет Пінчук. Руки йому тремтіли, очі налилися кров'ю,—він стукав сучкуватою палицею по підлозі і все ближче підступав до редакторівого столу:

— Що це за трюк, я вас питаю?..

— Я вас не розумію, пане-добродію,—відповів здивований редактор.

— А, не розумієте?

— Пінчук затупотів ногами, закричав на редактора, що аж слина йому приснула з рота. Далі розмахнувся та—трісь! трісь! палицею по редакторівому столі. Череп'я з каламарів приснуло на всі боки, аж до самісінької стелі. Один черепок поцілів просто редакторіві в голову і атраментом пофарбував його редакторське чоло.

— Я вам покажу, як паплюжити добре ім'я людини!—кричав оскраженілий Пінчук.—Я вам покажу!..

— Я поволі зсунувся з крісла, повернувся до Пінчука спиною і з легкістю оленя вибіг геть із редакції. На вулиці зупинився і вже через вікно заглянув до редакторівого кабінету. Там творилося щось страшне: Пінчук трощив усе, що попадалось йому під руку. Від столу та меблі він перейшов до особи самого редактора. Редакторіві вже й чуб свердлом став, а Пінчук періщив його палицею та все приказував:

— Я вас навчу, як треба редагувати газету!..

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

ПАМ'ЯТНИК ТОВ. АРТЕМОВІ

Нарис М. Миценка

Одинадцятого вересня перший будинок відпочинку імені Артема в „Святих горах“ відкрив, пам'ятник т. Артемові. Пам'ятник зроблено за проєктом скульптора І. Кавалерідзе. При відкритті на святі один робітник зауважив, що скульптор Кавалерідзе оживив міць і силу т. Артема, одного з вождів робітників Донбасу. І це правдиво. Пам'ятник справді цікавий. Величезного розміру—височина тридцять аршин, такого пам'ятника ще не було в Радянському Союзі Республік. Струвка величній постаті Артема ніби одкинулась назад і разом напружено рветься вперед, стиснувши в лівій руці кепку, а правою твердо вказує

куди і як повинні йти пролетарські маси. Могутньо встает з кудлатих гір і лине через Донець, яри, долини далі, піднімаючи за собою і масив—гору. А за гором встает і йде за Артемом величний організований Донбас, він зрозумів що—„Зрелище неорганізованих мас дає нам вивчати вносимо“. Так висічено й на скелі-п'єдесталі. Скульптор І. Кавалерідзе, як видно, добре вивчив та зрозумів т. Артема. Інакше неможливо витворити такий живий образ пролетарського борця за революцію, таку могутню силу. Пам'ятник справді сильне вражіння архітектурністю цих скульптурних форм

ув'язаний з гірським масивом. Силует Артема звертає увагу на себе, як п'єдесталю дорожнього. Скульптор І. Кавалерідзе шукаючи нових шляхів у сучасній скульптурі, далеко поїхав своєю попередні твори і пішов далі що до форми та виразності характерно-мистецькі риси у пам'ятнику т. Артемові на „Святих горах“.

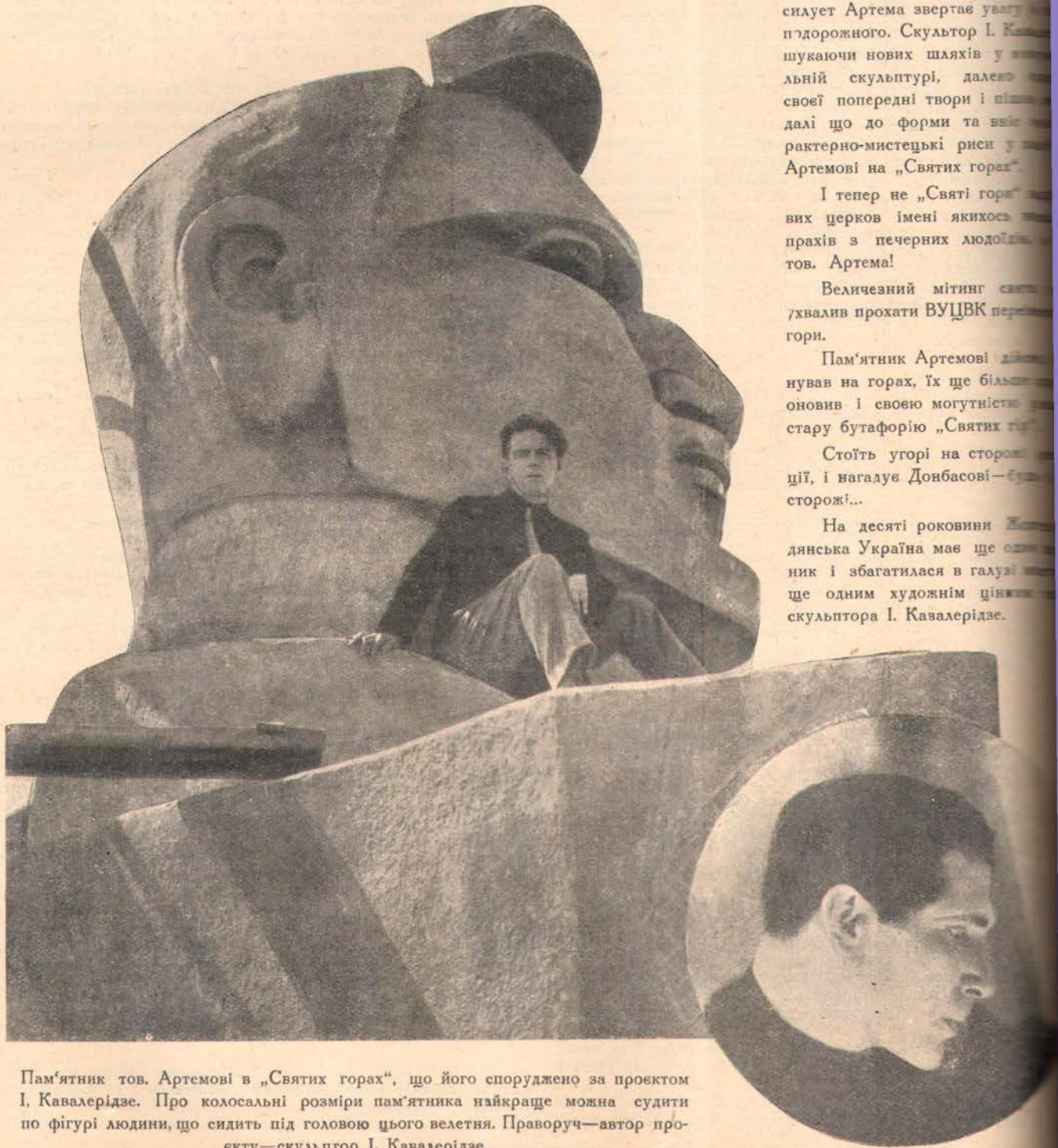
І тепер не „Святі гори“ з величезними церквами і монастирями, а величезні вих церков імені якихось прахів з печерних людей т. Артема!

Величезний мітинг захвалив прохати ВУЦВК перенести т. Артема на гори.

Пам'ятник Артемові встановили на горах, їх ще біліють снігом, оновив і своєю могутністю стару бутафорію „Святих горах“.

Стоїть угорі на сторожі, і нагадує Донбасові—бути сторожі...

На десяти роковини Радянська Україна має ще одну пам'ятку і збагатилася в галузі мистецтва ще одним художнім цінним твором—скульптурою І. Кавалерідзе.

Пам'ятник тов. Артемові в „Святих горах“, що його споруджено за проєктом І. Кавалерідзе. Про колосальні розміри пам'ятника найкраще можна судити по фігурі людини, що сидить під головою цього велетня. Праворуч—автор проєкту—скульптор І. Кавалерідзе

НА ДНІПРЕЛЬСТАНІ

...ЛІВІ умови роботи на місці своєчасна доставка будівельних матеріалів дали змогу в цьому році роботу ширше, ніж намічалось на початок цього довелось збільшити і обсяг будівництва з 18 міль. до 25 міль. Робітників та службовців теж збільшено, ніж намічалось — 11 тис. осіб. Правда, робітників переважно тому, що за неможливістю доставки закордонного устаткування роботи доводилося провадити

Копають шлюзний канал

донне устаткування. Вже одержано партію екскаваторів, пересувні компресори, паровози, різне електричне устаткування і т. д. Це дасть змогу механізувати окремі виробничі процеси і значно прискорити темп робіт на Дніпрельстані.

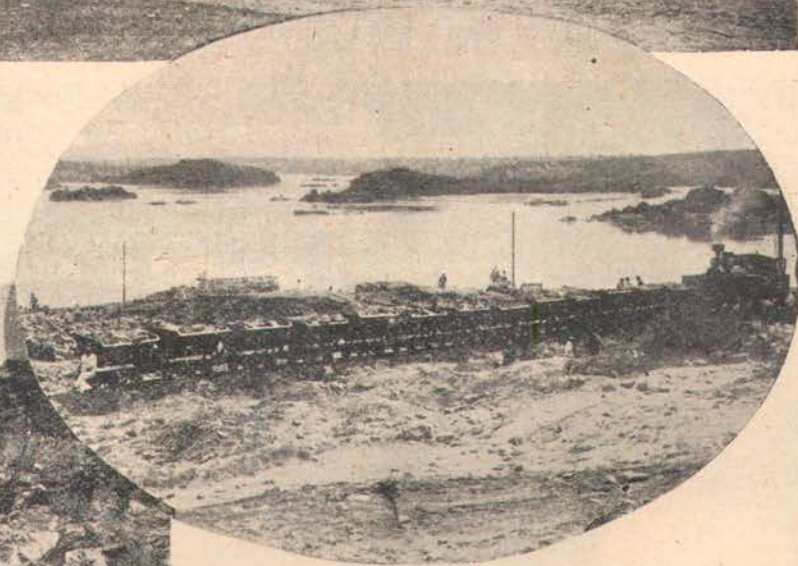

Камінь для греблі

...Основна маса життєво необхідного будівництва закінчується, або майже закінчується. Наближається кінець великої земної роботи на шлюзі, закінчується будівництво Управління Інженера, будується життєва електростанція.

...досягнення цього сезону — установка перемички від правого берега до Малого острова. Ця частина перемички вже

...закінчена на місці і загрузається дрібним камінням. Загрузка перемички до цього часу провадилась, але нині з Америки одержано спеціальні вагонетки і паровоз до них, що дасть змогу механізувати роботи і прискорити загрузку. Будівництво систематично одержує закор-

Вгорі — театр для робітників Дніпрельстану. В овалі — локомотивом підвозять дрібне каміння для загрузки ряжової перемички, перекинутої від правого берега Дніпра до Малого острова. Ліворуч — динамітом рвуть скелю.

ДВА БОЙОВИХ ЕПІЗОДИ 23 ДИВИЗІЇ

ДВІ ХОДИ треба було проробити в „червоній“ та „синій“ стороні під час маневрів 23-ої дивізії. Перша хода—зустрічний бій у лісі. За дійсних воєнних умов бій у лісі надто складна й важка дія. Тут за кілька десятків кроків уже нічого не видно ні збоку, ні зпереду, ні заду. Зв'язок зі своїми частинами легко загубити. Дуже й дуже доводиться під-

Червоноармійська походна кухня. За обідом

нувати, щоб ворог не обійшов, не опинився з тилу. Змога для маневрування частин у лісі обмежена. Бій у лісі почався на світанку. Ініціатива була на боці „червоних“—вони наступали. Нагромаджуючи сили, посилюючи розвідку, „червоні“ загрозували обрушитися на головні сили „синіх“. Ліс шалено застогнав. Десятки кулеметів та гармат розпочали жорстокий вогонь по лісі. Гуркіт пострілів відносить бойовий азарт тієї й другої сторони. Вперто й завзято натискають „червоні“, сотнями йдучи в атаку. „Сині“ в небезпеці. „Червоні“ загрожують обходом „синіх“ з флангу. Підсилюючи вогонь, „сині“ розпочали контратаку і під натиском їх вже створилася небезпека для „червоних“. Їх так само оточують з тилу. Натиск „синіх“ вирішує долю першої ходи „червоні“, зруйнувавши (умовно) міст, відступають за річку.

Взяти переправу—це друга заключна хода маневрів. Брати переправу операція також важка й складна. Річка являє собою природній рубіж і дуже полегшує оборону. Тут не так легко зробити несподіваний наступ. При форсуванні річки навіть і численні сили не рідко терплять невдачу. Без належної ініціативи, без уміння скористатися з прикриття, без того, щоб уміло підманути супротивника форсувати річку,—дешево не вдається. Друга хода—взяття переправи—було завданням „синіх“. Але для оборони переправи „червоні“ кинули майже всі свої сили й сконцентрували страшенний вогонь гармат та кулеметів. Атакувати переправу за таких умов немає чого й думати. Та „сині“ надумали. Спершу заготували переносні мости. Потім двоє бойців непомітно (ще не розвідняло) перепливли річку, розклали на ворожому березі димові шашки, з'єднали їх шнуром і запалили. Блиснув вогник знявся дим і за хвилину ворожий берег на протязі кілометра вкрився димовою завісою. Заметушилися „червоні“. Зняли шалене стріляння. Але що роблять „сині“—за димом нічого не видно. А „сині“ часу не гають. В момент перекинули вони кілька мостів—і передові частини вже за ворожому березі. Одчайдушно оборонялися „червоні“. Та безнадійно. За піхотою вже пройшла артилерія „синіх“, а полкова школа почала оточувати їхній фланг. Єдиний вихід для „червоних“—котитися назад. І „червоні“

Ліворуч унизу—перебуваючи на селі червоноармійці допомагають у господарській роботі: віють зерно. Праворуч—замасковані червоноармійці слідкують за „ворогом“

покотилися. І перша, і друга ходи маневрів з навчального боку пророблені чудово. Частини дивізії пройшли добру школу практичної бойової підготовки. Другого дня, вже не поділяючись на „синіх“ та „червоних“, бойці з захопленням розповідали про різні бойові епізоди.

Клим

Нове село

Нарис П. Л—ого

Під сельбудом слухають, що там говорять по радіо з столиці

КУДИ росте село? Як воно розвивається? Що нового в життя внесла революція?

Ми і досі уявляємо собі село як патріархальне, як щось непорушне, як щось таке, що живе за „своїми власними законами“.

Але зараз цей погляд не може претендувати на правильність.

Зрозуміла річ, що на селі багато старих пережитків, що там ще часто панує „жорстокий побут“, що у нас є ще такі „закутки“, де не розпочиналась ні культурна, ні матеріальна революція.

Та нам здається, що скорше такі села є уже винятком, а ніяк не загальним правилом. Величезна ж більшість сел вже однією ногою вступила в нову добу і його життя різко відмінне від того, яким воно жило яких небудь 10 років тому.

Ця „новина“ вривається в село різними шляхами,—через школу, через сельбуд, через трактор, через с.-г. читання та виставки, через гучномовця, через дитячі яслі, через стрілецький

лишні Сорочинці) на Миргородщині.

Он перед вами типова сільська вулиця,—садки, хати, аляпок посеред вулиці.

Он бачте сільський ярмарок з ятками, „каруселлю“, чарями.

Очевидячки, по самому духові, ритмові і своїй естетиці фарбів він мало що змінився від часів Гоголя.

Все та ж поважність і спокійна краса рухів, вишита

Вулиця в Сорочинцях

Раніш там, де прали білизну, брали і воду для пиття

гурток, через безвірників і т. п. Тисячами ниток революція прив'язує село до великих індустріальних та культурних центрів, вплив що раз зростає.

Ми, що живемо в самому творчому процесі, не помічаємо цих змін.

Мені здається, що зміну краще б помітили наші вороги, втекли 8—10 років тому за кордон.

Бо зрозуміла річ, що революція внесла не тільки велику зміну в економіку села, вона колом змінила саму техніку селянина, повернувши багато поглядів, що встановились сотні років тому.

Ось ви на малюнках бачите „нові шматки“ життя одного з наших сіл—містечка Нероновичів

ка і запекла торгівля за копійку.

І поруч зовсім нове, що про це не то не міг мріяти Гоголь, а тільки ми 10 років тому.

Ви бачите сельбуд, а перед ним чималу юрбу селян.

Там стоїть не земський, не сільський.

З металювого отвору гучномовця несуться принесені на етерних хвилях звуки. „Говорить столиця“—з Харків.

Он ви бачите на малюнках життя дання в тому ж самому сельбуді.

Піднімається до емблем, до
...
Маєте всі ознаки
...
новий осере-
...
культури, де ку-
...
селянська громадскість.
...
Відмінне все це від
...
осередків села—цер-
...
з їхніми бездушними
...
безамістовними
...
та дурманом ка-

... у сельбуді, звяза-
...
антевою з цілим сві-
...
жива робота,
...
ріжних гуртків та

Знята молодь ліквідує
...
темноту, підно-
...
на вищу ступінь куль-

А таких сельбудів у нас
...
Україні сочні, і хіба вони
...
уміями нової культури
...
села?

З сельбуда нова куль-
...
зводить під селянську
...
зганяє відтіля віру в
...
чорта, попа та ворожбита, а нато-
...
привчає селянина користуватися зі
...
науки й техніки.

... дивно після цього, що трак-
...
буденним явищем на селі, що
...
господарстві вводяться нові,
...
методи, або що селянство
...
попа та ворожбита і штурмом
...
чи сільську лікарню?

Або ось перед вами річка—та сама,
...
неї співають:

Ярмарок у Сорочинцях

Проводять водопотяг у Сорочинцях

Тече вона туди,
Де в'яжуться човни,
Де три верби схилилося
Тай журяться вони...

Та крім поезії, ця річка для Нероновичів була єдиним джерелом води для пиття. Скільки хоріло і вмирало людей від того, ніяка статистика не скаже вам. А тепер он будують водопровод.

Водопровод на селі! Це вже щось цілком нове.

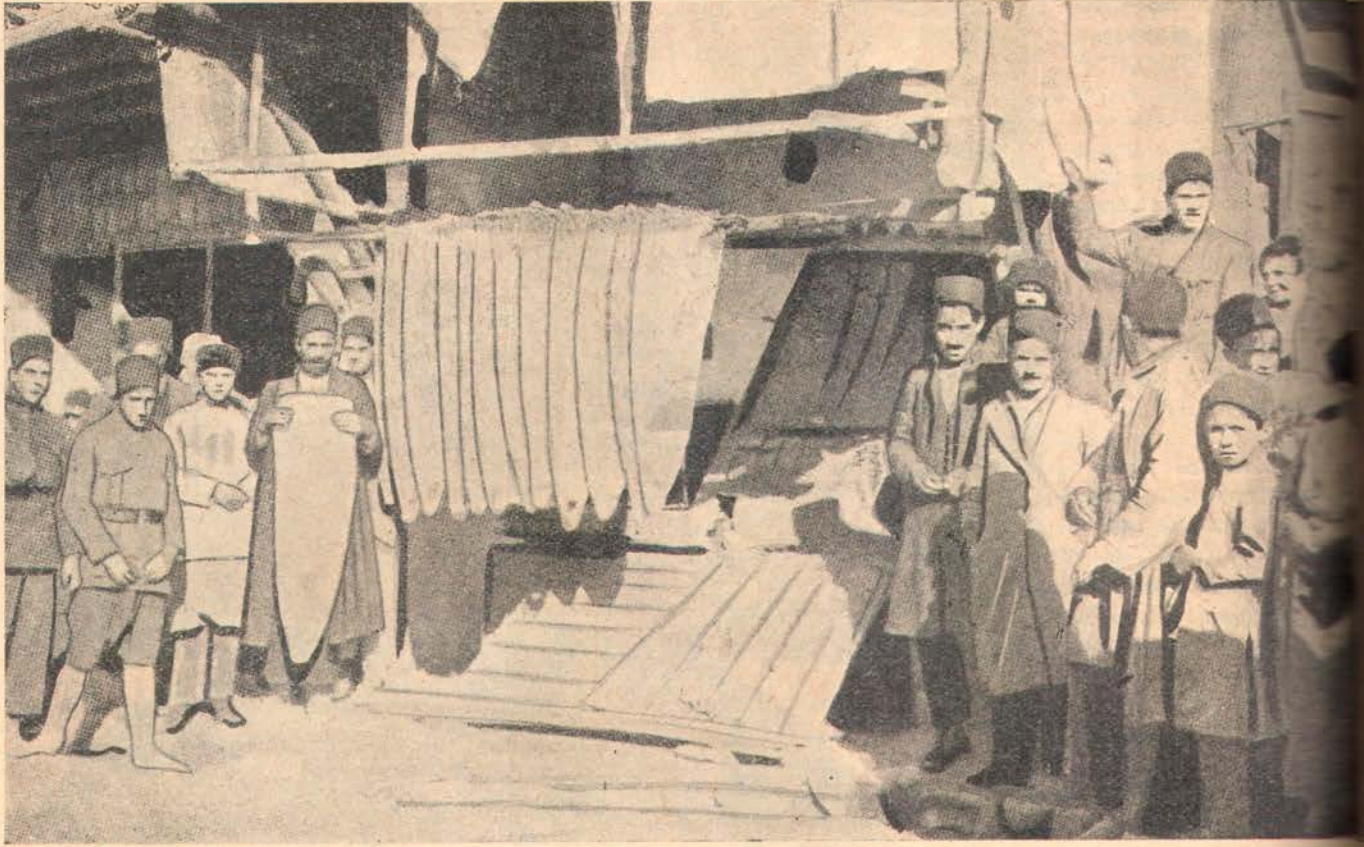
Чи є виняток Нероновичі? Ні, не в. В тій чи іншій мірі таких сел у нас багато.

Звідкіля ж вони беруть живодавчу силу?

Відповідь одна:
— Від Жовтня.

Селянський будинок у Сорочинцях

Перські пекарі разом зі своїми виробами—великими плоскими хлібами, на вулицях Тегерана

СУЧАСНА ПЕРСІЯ

Стаття Л. Оліва

ПЕРСІЯ, наша сусідка, протягом сторіч відіграла на арені все-світньої історії важливу роль, дякуючи головне своєму географічному положенню, а також і ступіню розвитку в політично-економічно-соціальному відношенні, і в культурному. Бо через Персію проходив великий торговельний шлях з Індії, Хіни до Західної Європи. Другий шлях Каспій—Волга з'єднував Персію з безмежними просторами Азії й Східної Європи. Одні економічні артерії—торговельні шляхи робили Персію могутньою державою, країною льва та сонця, вкритою мармуровими містами. Та було колись і минулося. Після відкриття поза Африкою морського шляху до Індії португальцем Діашом в 1488 р. Персія опинилася збоку від світового торговельного шляху і починає біднішати, занепадати. Її руйнують орди турецькі, війська арабські. Нарешті, занепад і руїна запанували в цій, колись багатій, країні. В XIX сторіччі на неї починають зазіхати й світові хижакі—імперіялісти Англія та Росія. Англію найбільше цікавлять чудові „пахощі“ перської нафти. І вона захоплює південь Персії, багатий підземними скарбами. Росія ж захоплює північну Персію, з якої царському урядові дуже кортіло „зробити „Перську губернію“. В такий спосіб перед світовою війною Персію фактично було поділено між Англією та Росією, а шах перський, що управляв 10 мільонами персів був попихачем англо-руської буржуазії. Англія халяйнувала на півдні, викачуючи нафту; Росія, за допомогою козачої бригади, на чолі якої стояли руські офіцери, розпалювала ворожнечу в країні, захоплювала все економічне життя до своїх рук. Під час війни Персію було цілком зайнято англо-руською армією, що провадила боротьбу з Туреччиною, і здавалося, що Персії прийшов кінець. Аж ось вибухла в Росії Революція.

Срібна талрка, Бахрам Гур (420—438 р.)

Срібний келих

Персія завжди була, а й тепер країною хліборобською з дуже розвинутою промисловістю. Лише добування нафти в басейні ріки Карун набуло величезних розмірів та характеру промисловости. Та тільки по вусам текло, а до рота не потрапило. Перська нафта експлуатується англійцями на власну користь, а не на користь Персії. А інше—хоча б славнозвісне килимове виробництво, робка харчових продуктів то-що—все це в кустарництво. Головне ж завдання в добробуті Персії має сільське господарство, що дає силу товарів—зерно, риж, бавовну, кенаф, багато всякого сушняку, а скотарство—вовну, шовк, саф'ян. Перси найбільш торгують з Англією, що головне продає свій вугілля в Персію, а звідти мало що вивозить. Вигідніше Персії торгувати з Росією.

Мірза Реза-хан Пахлеві

ським Союзом та Україною, бо ми багато купуємо у персів бавовни, кенафу, рижу тощо і даємо їм заробляти. Перси ж у нас купують найбільш український цукор, лантух, посуд, сірники, спирт, тканини.

* * *

Пригноблений перський нарід зазнає подвійну експлоатацію: з боку власної торговельної буржуазії та поміщицької аристократії, а також і з боку світових імперіалістів, в першу чергу англійських. Це спричиняється до того, що маса починає просякати революційними ідеями й боротися проти своїх

* * *

Примітно цікава постать Мірза Реза-шаха Пахлеві. Зовсім непомітний рядовий перської козачої бригади, в листопаді 1921 року під час перевороту, вже командує полком і керує козачою бригадою й рішуче заходиться коло організації армії. Реза-хан викидає спочатку з козачої бригади перських офіцерів, за ними за допомогою Реза-хана летять

і англійські інструктори. Реза-хан протягом кількох років провадить запеклу боротьбу з аристократією, ліквідує повстання реакційних шейхів, перемагає інших ворогів Персії, утворює сильну владу і, нарешті, позбувшись останнього шаха Персії з роду Каджарів сам захоплює трон та починає династію Пахлеві.

* * *

Життя перського міста ще й досі схоронило багато оригінальних східних рис й має далеко більш орієнталізму, ніж напівєвропеїзована нова Туреччина Кемаль-паші.

Вдовж вулиць по зелених ариках тече зелена брудна вода, її п'ють люде, п'ють ішаки, всяка худоба, перуть білизну—все це нічого. А от, коли води нап'ється невірний, то вже треба одсвятити арик від поганого духу.

Ось по головній вулиці Тегерану—столиці Персії до вітрин магазинів тиснуться незграбні персянки з затуленими обличчями. Ремісники, вони ж і крамарі, роблять, виробляють і спродують свої вироби. Тут і саф'янові черевки з вузькими закрученими носами, тут і ювеліри любісінько на вулиці сидять підгорнувши під себе ноги із б'рюзи, ямши, золота, срібла майструють дрібнички. Тут же на каміні, на східцях примостився перукар мандрівник. А на майдані геть просто на землі розкладені бунти коштовних килимів перських, афганських, туркменських.

Розпродаж в Радянському представництві Тегерані. Праворуч вгорі—озброєний селянин-партизан, внизу—мандрівний перукар

До 20-річчя І. К. ТОБІЛЕВИЧ (КАРПЕНКО-КАРИЙ) з дня смерті

20 РОКІВ тому (2 вересня старого стилю 1907 року) на 62 році життя помер видатний український драматург і артист Іван Капович Тобілевич (Карпенко-Карий).

Коли мова йде про український дореволюційний, або як його звуть, побутовий театр, то в уяві встають три постаті, що створили репертуар цього театру.

Ці три постаті—Марко Кропивницький, Михайло Старицький і Ів. Тобілевич. Кожний із них був не лише письменником-драматургом, а ще й безпосередньо працював на сцені, будучи або режисером, або актором, або ж тим і другим одразу. Отже названі драматурги дали не лише велику більшість п'єс до репертуару цього театру, а утворили ще й усю „школу“, цебто манеру гри й постановок, або як тепер кажуть,—способи сценічного оформлення цих п'єс.

В цій трійці І. К. Тобілевичу належить особливе й почесне місце. Тим часом, як Кропивницький був найвидатнішим, геніальним актором і режисером своєї доби, Карпенко-Карий з поміж старих драматургів найбільш чітко поставив у своїх п'єсах соціальні питання, він перший поклав міцні підвалини соціальної драми в українському театрі.

Що правда, соціальні теми зачіпали й інші драматурги, особливо Кропивницький. Але все ж, ті драматурги найчастіше показували в своїх п'єсах солодко-прикрашений селянський побут, барвисту етнографію з неодмінними її аксесуарами—палким коханням, лютими ревностями, гопаком і співами з усякого приводу і навіть без жодного приводу, або ж підносили глядачеві патріотично-романтизовану старовину в історичних п'єсах. Причому всі ці твори подавалися в архаїчних формах мелодрам і оперет.

У Карпенка-Карого за головний мотив його творчости стає виображення тих суспільно-економічних процесів, що відбувалися в українському селі в 70—90 роках минулого століття. А такий зміст п'єс обумовлював і найбільш придатну для них форму, тому Карпенкові твори—здебільшого реалістичні драми чи комедії, або просто „п'єси“.

Ще з молодих літ Карпенко-Карий дуже любив театр. Але, через різні обставини особистого життя він пізно, тільки 38 років розпочав свою літературно-драматургічну роботу. Карпенко-Карий походив із села і в зрілих роках йому багато доводилося жити на селі й працювати коло землі (на Херсонщині він мав власний хутір), „оце й дало мені найбільше спроможности познайомитися в життєм, про котре пишу“—так писав сам драматург до одного із своїх друзів.

Безпосередній живий зв'язок з селом, із землею дав Карпенкові-Карому глибоке знання тогочасного села, його побуту, економіки та стосунків поміж різними шарами сільської людности. Видатний же письменницький хист та практичне знайомство з театром допомогли йому в яскравих сценічних образах змалювати ті соціально-економічні процеси, що відбувалися на Україні за початкової доби промислового капіталу. З розвитком промисловості з'являється й зміна форм сільської еконо-

міки, тут поволі утворюється новий тип землевласника—„ственний мужик“—сільський глїтай і „приобрітатель“. Корінь чий із селянського малоземелля, бідности й темноти, „ственний мужик“ розкидає по селу густу сітку визискування, здириства, обдурювання, а то й прямого насильства. В частині своїх творів Тобілевич і малює такого експлуататора павука на селі. В низці п'єс, написаних на протязі 80—90

наш автор дає неначе цього хижака—він показує розвизок, перетворює дрібного ще шахрая червоного куркуля, що мав вартість десятих земель, на великого аграрія, власника небагатьох земельних просторів, де висуються десятки тисяч акрів де „хліба стільки, як в морі“, як каже один з наших п'єс „Хазяїн“, остаточно з п'єс соціального циклу пенка-Карого.

В майстерному змалюванні саме цих „героїв“ наших здириства, цих представників нової грошової буржуазії і полягає найбільша заслуга пенка-Карого, як драматурга („Хазяїн“, „Сім'я Барильченків“, „Сім'я Софію, Гната й Варку“). Михайло Окунь („Ний і дурень“), Василь („Наймичка“), Герасим („Сто тисяч“) і над усіма мільйонер і земельний магнат ренцій Гаврилович Пузар („Хазяїн“) — ось та галерея типів, які відбили в собі зріст і силу глїтая на Україні. Тут змалювано почастило майстерно окремі розкидані життєві моменти, вибрати поміж них найкращі, типові риси і ступені повнокровні, по мистецтву перетворені, яскраві образи.

І можна без перебільшення сказати, що „популярність“ цих Карпенкових персонажів колосальна. Їх, а також і багатьох персонажів інших п'єс—Саву Борулю, Саву Сім'ю Барильченків („Сім'я Софію, Гната й Варку“), „Хазяїна“ та інше знає не лише

освічена частина населення, — через тисячі сільських драматургів з ними добре знайомі навіть і неписьменна більшість по найдальших закутках України.

В характеристиках позитивних персонажів у Карпенка-Карого більше надуманости, ці персонажі хоріють у ньому прописну, книжкову доброчинність. Причина цього полягає в тому, що Карпенко-Карий не мав певного й міцного погляду. Він з 60 років перейнявся ідеями легального народництва, що свої соціальні ідеали бачило в „справедливому“, богобоязливому, але „міцному“ хазяїнові. Перенесені Карпенком-Карим на свою художню творчість ці ідеали породили холодні, мертві постаті, як приміром Данило Окунь, Мирон Сервант („По над Дніпром“), або навіть Опанас Бурлака.

Крім згаданих п'єс, Карпенко-Карий написав ще багато побутових і історичних п'єс. Всього в нього є 18 драматургічних творів.

П'єси Карпенка-Карого, рівняючи з п'єсами його попередників, були великим кроком вперед, вони переломлювали часні життя крізь барвисту й багату життєвим досвідом драматурга-реаліста.

Іван Карпович Тобілевич (Карпенко-Карий)

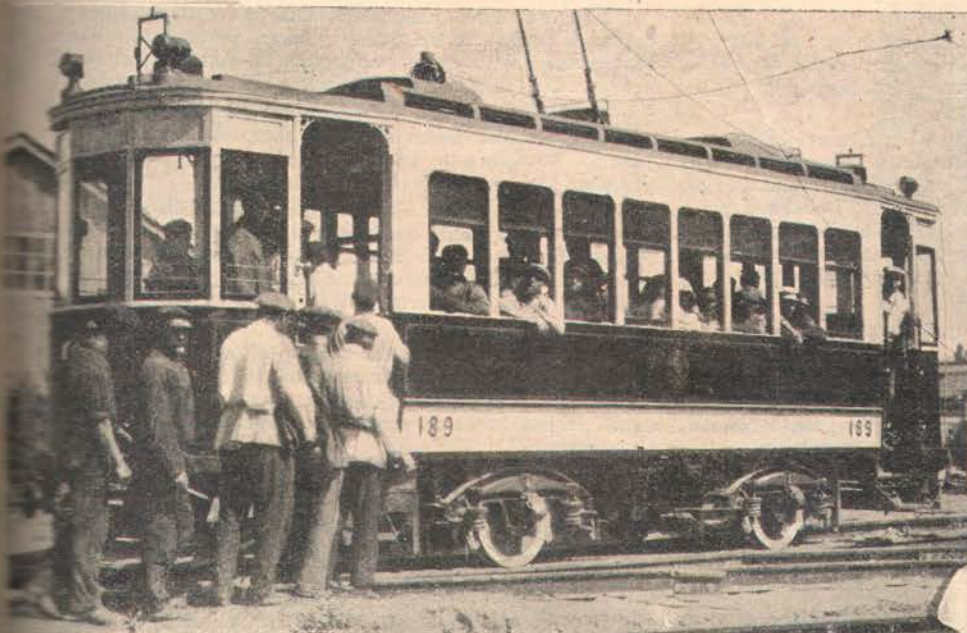
1845—1907

ДО УКРАЇНИ

Новий автобус-велетень, що купив Харківський комгосп у Америці для потреб харк. населення. Ліворуч—Олекса Ламтер—організатор осередків Модру в Пятихатськiм районі на Криворіжжі.

Посередині—перший ширококоліїний трамвай у Харкові

Нижче — дитячий струнний оркестр Полтавського робітничого клубу ім. К. Маркса

Внизу ліворуч—новий упрощений кіноапарат конструкції тов. Аяіна

МУЗИЧНА ВИСТАВКА У ФРАНКФУРТІ НА МАЙНІ

Стаття П. К.

З 11 ЧЕРВНЯ до 28 серпня відбулась у Німеччині, у м. Франкфурті на Майні, інтернаціональна виставка під гаслом „музика в житті народів.“

Виставка мала завданням показати сучасний стан музичної індустрії. Поділялася вона на два відділи—експонатів і концертів.

Експонати було росташовано у 88 великих кімнатах і поділено на такі групи (відділи): історичний, етнографічний, відділ європейських країн, німецьких міст і земель, музика в повсякденному житті, музичних видавництв, музичної індустрії, радіо то що. В улаштованні виставки взяла участь низка європейських музеїв і різних фірм. Проте виставку цю назвати інтернаціональною не можна, бо не було представлено таких країн: Англія з домініонами, Америка, Далекій Схід, Близній схід.

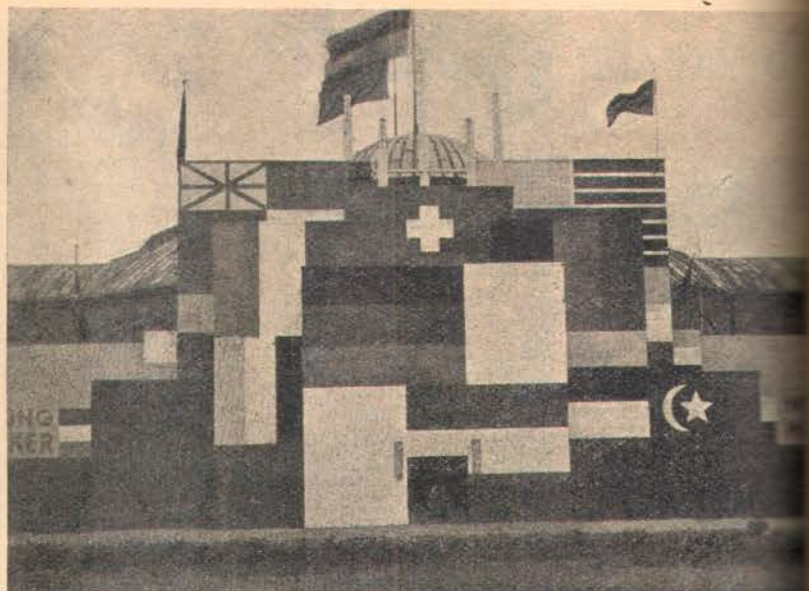
В історичному відділі було показано розвиток будівництва музичних інструментів, рукописи видатних композиторів світу (між іншим манускрипт 9 симф. Бетховена та інш.) старовинні нотні рукописи і книги. Дуже повно складено етнографічний відділ. Серед експонатів різних держав виділялися кімнати Австрії і Франції (що дали систематизований комплект експонатів по розвитку нотного письма і музичної форми). Угорщина (реліквії Ліста), Польщі (реліквії Шопена) Чехословаччини (мапа музично-освітніх концертних організацій).

У відділі індустрії були виставлені сучасні музичні інструменти різних фірм (роялі, піанолі, грамофони, губні гармонії, оркестрові інструменти то що). Не повно репрезентовано радіо-відділ, педагогічний і відділ профруху.

Експонати Радсоюзу були розподілені в кімнаті 27, видавничому відділові і оперному. Із нац-республік радянських виділялись експонати Б лорусі, Татарської республіки, Кавказу, що здебільшого складалися з народних інструментів. Вигідно визначалися експонати УСРР, що крім видань світлин і етнографічних експонатів виставила низку діяграм по питаннях музичної профосвіти, музичної масової роботи, стану музкультури серед робітництва, радіо-станції то що.

Експонатам ДВУ було дано окрему вітрину.

Концертна частина виставки провадилася по системі музичних тижнів, а саме тижень: церковної католицької і церковної євангелічної музики, интернаціонального т-ва сучасної музики, робітничих хорів, Рихарда Штрауса. Окремі держави мали свої „дні“ Участь Радсоюзу в концертній частині було

Вхід у павільйон виставки, декорований прапорами держав—учасників виставки

переведено через концерти етнографічної групи (кер. Люба Митвиненко-Вольгемут і артистка державної опери М. Каліновська. Українська художня музика по незалежним від УСРР причинам не була демонстрована.

„Радянський Тиждень“ було відкрито бучним бенкетом з участю повпреда в Німеччині тов. Крестинського і урядовців франкфурського магістрату.

Значний інтерес мав тиждень робітничих хорів різних країн, де виступила низка хорів Німеччини, Чехословаччини та інш. Закінчено цей тиждень було интернаціональним музичним мітингом, організованим интернаціональним робітничим хором Союзом. Мітинг було закінчено загальним сесією интернаціоналу.

Культурно-музичне значіння цієї виставки безумовно значне. Треба лише побажати, щоби в дальших интернаціональних виставках музична культура Радсоюзу і України зовсім була репрезентована всебічно і повніше, аніж на виставці Франкфурті.

На виставці. Ліворуч—куток білоруських народних інструментів, праворуч українські—артистки Калиновська, Доливо та Литвиненко на одному з етнографічних концертів

ПРО ВСЕ ПОТРОХУ

Вісник приїхав колишній міністр
зованих справ Ханькоуського
уряду Євген Чен

В Америці вигадано нове збрання для купальників. Це збрання зроблено так,
що держить людину на поверхні води і людина не може втопитися. На фото:
американки в новому збранні навіть плаваючи читають газети

ЮВІЛЕЙ РУБЕНСА

Недавно минуло 350 років з дня народження великого фламандського художника Петра-Павла Рубенса (1577-1640), основоположника т. зв. фламандської школи в мистецтві. Пройшовши ґрунтовну школу на творах найвизначніших майстрів італійського Ренесансу та доповнивши її мандрівками по всій західній Європі в ролі дипломата, — П. Рубенс вийшов незвичайно всестороннім художником, що за все своє життя створив понад 2000 картин, не рахуючи при цьому безлічі дрібніших його творів, як ескізи, гравюри, то що.

Новий американський гребець
випробовує нового човна
зробленого з дюралюмінія. Човен
має довжину 26 футів і важить —
29 фунтів

Фашистські матеріялісти готуються до нової світової війни. На нашому фото: міністр фінансів
Англії Черчіль відвідує англійські танкові дивізіони

ПРИЇЗД ДРУЖИНИ СУН-ЯТ-СЕНА СУН-ЦЗИ-ЛІН ДО МОСКВИ

Разом з Євгеном Ченом приїхала до СРСР дружина Сун-Ят-Сена

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ

**ЄДИНИЙ НА УКРАЇНІ ІЛЮСТРОВАНИЙ
ХУДОЖНІЙ ТИЖНЕВИК**

„ВСЕСВІТ“

Що-тижня: українська, всесоюзна й закордонна хроніка в ілюстраціях. В кожному номері по-над 60 ілюстрацій. Новини науки, техніки, мистецтва.

Оповідання й вірші кращих українських письменників та поетів, також переклади з найвідоміших закордонних авторів.

Обкладинки на дві, на три фарби.

„Всесвіт“ коштує на місяць—60 коп. На пів року—3 крб. 60 коп. На рік—7 крб. 20 коп.

Адрес редакції і головної контори: Харків, вул. Карла Лібкнехта 11.